

S. STRUCTURA SOCIO - DEMOGRAFICĂ PATJ – BRAȘOV 4

CUPRINS:**GENERALITATI****S.1.POPULAȚIA****S.1.1.VOLUMUL POPULAȚIEI****S.1.2. STRUCTURA DEMOGRAFICA****S.1.3 DINAMICA POPULAȚIEI****S.2. RESURSE UMANE****S.2.1. STRUCTURA FORȚEI DE MUNCĂ****S.2.2. CALITATEA VIEȚII****S.3.DISFUNCȚIONALITĂȚI****S.3.1. POPULATIA****S.3.2. FORTA DE MUNCA****S.4. TENDINȚE ȘI POTENȚIAL****S.4.1.EVOLUȚII****S.4.2. POTENȚIAL****S.4.3. PRIORITĂȚI****S.5. POPULAȚIA PE TERMEN LUNG****S.5.1. EVOLUȚIA ECHILIBRATA****S.5.2. REPARTIȚIA PE SECTOARE ECONOMICE****S.5.3. OBIECTIVE SOCIO-DEMOGRAFICE****S.5.4. PREMISE URBANISTICE PENTRU REDRESARE****S.6. PLAN DE MASURI****GENERALITATI**

Județul Brașov, primul din Regiunea Centru, ca număr de populație, densitate și grad de urbanizare, este marcat de declinul zonelor industriale cu impact major asupra demografiei. Aceasta a destabilizat piața muncii, mai ales

după 1997 odată cu restructurarea marilor întreprinderi cu capital de stat, determinând scăderea nivelului de trai al populației. Rata ridicată a șomajului și tendințele de depopulare a unor zone, până sub media națională sunt principalele probleme de ordin socio-demografic.

De asemenea, modificarea structurii socio-etnice din ultimul deceniu, în sensul dispariției minorității germane și al creșterii ponderii minorității rome (cu grad mai scăzut de educație, concentrate în localități marcate de sărăcie), este un proces profund negativ, cu implicații multiple pe plan cultural, social și chiar economic.

Potrivit rezultatelor preliminare ale Recensământului populației și al locuințelor, 2002 – CNS județul Brașov număra **588 366 locuitori**(la 1 iulie 2000 –cf. Anuarului Statistic al României – CNS **628 643 locuitori**).

S.1.POPULAȚIA

S.1.1.VOLUMUL POPULAȚIEI

Județul Brașov, cu 588399 locuitori se clasează din punct de vedere al volumului populației, astfel:

- Pe primul loc, în cadrul Regiunii Centru, polarizând c.1/4 din populația totală.
- Pe locul 7, în 2000, între județele incluzând orașe mai mari de 300 000 de locuitori

Populația pe localități

Municipiul Brașov, principalul centru urban, reședință de județ, ocupă un loc privilegiat cu o populație reprezentând c. 1/2 din total, cu atât mai mult cu cât, aglomerația sa urbană reprezintă cca 66% din totalul pe județ.

Localitățile urbane se ierarhizează astfel (2000):

Localitate	Nr. locuitori	% din total județ	Nr. locuitori Recensămînt 2002
Municipiul Brașov	309671	49,5%	283901 (-12,3%)
Municipiul Făgăraș	43938	7%	35759 (-20,4%)
Municipiul Săcele*	30205	4.8%	30044 (-0,6%)
Municipiul Codlea*	24918	4.0%	24256 (-1,2%)
Orașul Zărnești	26650	4.3%	25332 (-3,8%)
Orașul Râșnov	16108	2.6%	15436 (-5,8%)
Orașul Victoria	10745	1,7%	9046 (-11,7%)
Orașul Predeal	6547	1,0%	5625 (-23,0%)
Orașul Rupea	6317	1,0%	5760 (-7,6%)
Total pop. urbană	475099	75.9%	435159 (-11,2%)

* Conform PATN – IV, localitățile Săcele și Codlea intră în categoria municipii

Sursa: Comisia Națională pentru Statistică, 2001

Comunele mari, cu peste 5000 de locuitori, sunt Prejmer – 8530/8323 loc., Feldioara – 7348/7476 loc., Târlungeni – 7045/7413 loc., Hălchiu – 6139/6213 loc., Bran – 5598/5316 loc., Vulcan – 5535/5640 loc., Ghimbav – 5484/5100 loc. și Hoghiz – 5512/5007 loc. Comunele mici, cu mai puțin de 1000 de locuitori, sunt Fundata – 498 loc., Lisa - 856 loc. și Ticușu – 918 locuitori.

Populația pe medii

Din punct de vedere al gradului de urbanizare, cu **75,6% populație în mediul urban** (475099/435159 persoane) și numai **24,4% în mediul rural*** (153 544/153207 persoane), județul Brașov se clasează astfel:

- pe primul loc la nivel național, față de o medie pe țară care este de 54,6% populație urbană și 45,4% populație rurală
- pe primul loc în Regiunea Centru care are o medie de 60,3% populație în mediul urban și 39,7% în mediul rural
- la un nivel comparativ cu cel al țărilor Europene (nivelul mediu de urbanizare pe întreaga Europă în anul 1990 era de 64,7% și pentru țările cu economie avansată de cca. 72%)

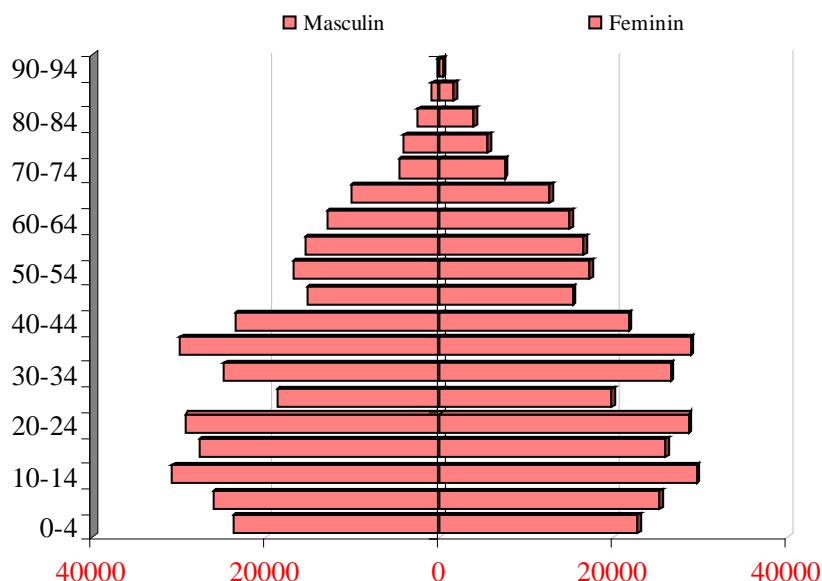
S.1.2. STRUCTURA DEMOGRAFICA

Structură demografică pe grupe de vârstă și pe medii în 2000:

Grupa de vârstă	mediul urban	mediul rural
0-15 ani	17,1%	24,4%
15-59 ani (vârstă activă)	67,3%	56,5%
peste 59 ani («inactivi»)	15,6%	19,2%,

Piramida vârstelor din 1992 indica o populație distribuită relativ echilibrat dar cu o bază a acestei piramide destul de îngustă, anunțând un proces accentuat de îmbătrânire.

Populația județului Brașov pe vârstă și sex:
în 1992

Principalele categorii de vârstă și medii, erau, în 1992, următoarele:

Categoria de vârstă	Mediul urban (% din total pop. în urban)	Mediul rural (% din total pop. în rural)
0-15 ani	24,7	24,4
15-59 ani (de vârstă activă)	64,5	56,5
peste 59 ani («inactivi»)	10,8	19,2

Cel mai ridicat procent de populație de vârstă activă este Brașov 65,3%.

În mediul rural structura pe grupe de vârstă indică un grad de îmbătrânire important, populația de peste 60 de ani fiind aproape dublă față de cea din

mediul urban. Aceasta conduce la un raport mediu de dependență de vârstă foarte ridicat :597‰.

Se remarcă o zonă cu o populație îmbătrânită (peste 20% din totalul populației): Bran, Racoș, Cincu, Șercaia, Comana, Jibert, Viștea, Sinca, Soarș, Cața, Voila, Lisa, Hîrseni, Mîndra, Ucea, Recea, Fundata, Ticușu, Parau.

Structura populației pe sexe

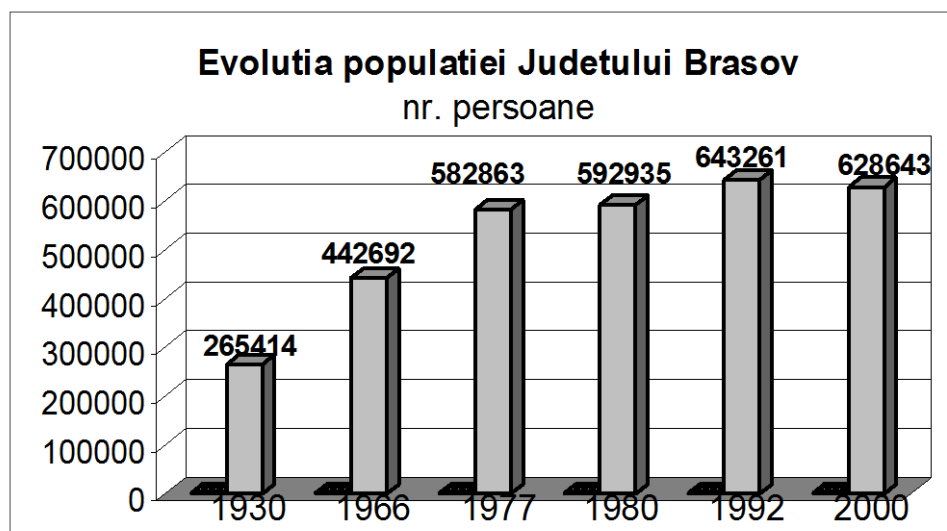
Structura populației pe sexe este echilibrată la nivelul județului, cu 48,9% populație masculină și 51,1 populație feminină.

Structura și evoluția populației pe naționalități

	Nationalitatea									
	Total populație		română		magiară		rromă		germană	
2002	588366	100%	528171	89.8 %	51103	8.7%	3918	0.7%	3898	0.7%
2002/1992 (%)	91.5%		93.1%		81.0%		147.5%		41.8%	
1992	643261	100%	567422	88.2 %	63087	9.8%	2656	0.4%	9335	1.5%

Sursa: Recensământul populației și locuințelor 2002, rezultate preliminare – CNS

S.1.3 DINAMICA POPULAȚIEI

Mișcarea naturală

	Rata natalității (‰)			Rata mortalității (‰)			Sporul natural (‰)		
	total	urban	rural	total	urban	rural	total	urban	rural
România	10,5	8,9	12,3	11,4	8,9	14,4	-0,9	0	-2,1
Reg Centru	10,4	8,8	12,7	10,5	8,6	13,4	-0,1	0,2	-0,7
Jud. Brașov	9,2	7,9	13,1	9,2	8,2	12,2	0	-0,3	0,9

Sursa datelor: Anuarul Statistic al României 2001

Miscarea migratorie

În intervalul 1998 – 2000, pentru mai mult de jumătate din localitățile rurale, soldul migratoriu a suferit modificări majore; unele comune au devenit din surse de migrație, destinații ale fluxurilor migratorii, de exemplu: Soarș (de la -12‰ la 4‰), Sânpetru (de la -4‰ la 26,5‰), Fundata (de la -16‰ la 8‰).

Majoritatea orașelor au un sold migratoriu negativ: Victoria (-2,5‰), Brașov (-5,7‰), Predeal (-7,8‰), Făgăraș (-8‰), Rupea (-9,3‰)

Evoluția populației

În mediul urban cele mai mari scăderi de populație în intervalul 1992-2002 s-au înregistrat în orașele Predeal (-10,3%), Victoria (4,9%), Brașov (-4,3%)

În mediul rural, sporul mediu al populației este de -1,6% (-1,1 în intervalul 1992-1996 ; -0,5% pentru 1996-2000) însă se înregistrează fluctuații foarte mari între :

- localități cu creșteri semnificative, în intervalul 1996-2000, ca: Cristian + 9,8%, Bunești + 8,7%, Ticușu +7,6%, Budila + 7,2%, Bod + 6,4%, Cincu + 7,0%, Sercaia +6,6%, Halchiu +6,5%, Ormeniș +5,1%, ș.a;
- localități cu scăderi semnificative, în intervalul 1996-2000,ca: Fundata – 11,9%, Vistea -8,2%, Parau -6,5%, Recea – 5,7, ș.a.

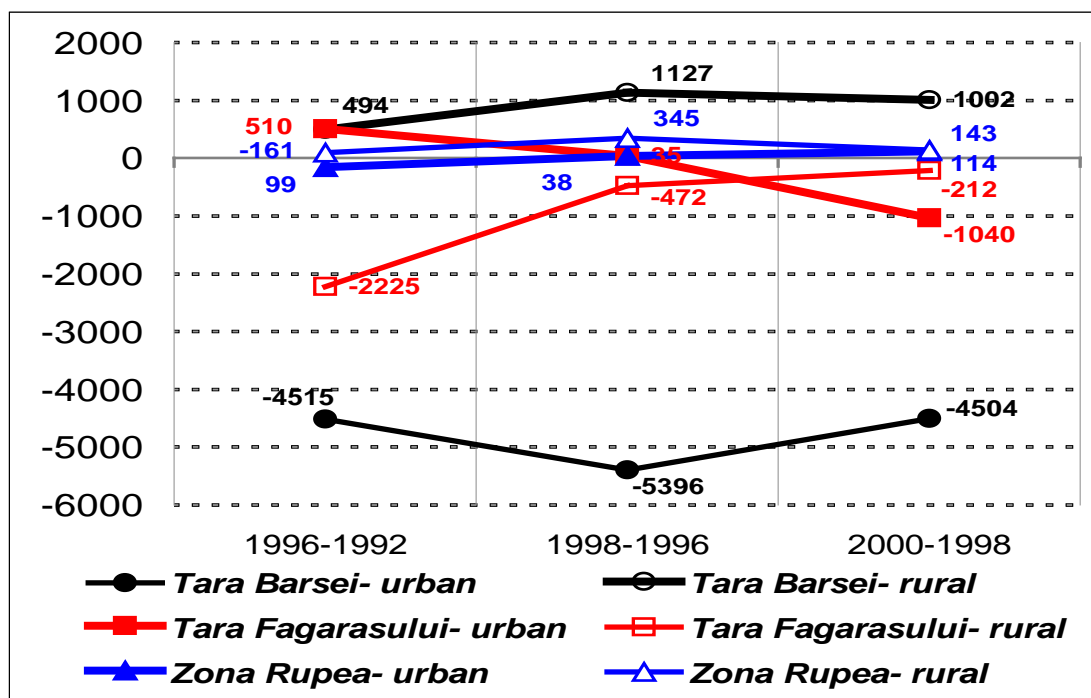
Evoluția populației pe total și pe cele trei subzone *

		Populația				Rata de creștere a populației	
		1992	1996	1998	2000	2000-1992	
Țara Bârsei	urban	428514	423999	418603	414099	-14415	-3.4%
	rural	93380	93874	95001	96003	2623	2.8%
	total	521894	517873	513604	510102	-11792	-2.3%
Țara Făgărașului	urban	55178	55688	55723	54683	-495	-0.9%
	rural	36292	34067	33595	33383	-2909	-8.0%

S. STRUCTURA SOCIO –DEMOGRAFICĂ
PATJ – BRAȘOV 4

	total	91470	89755	89318	88066	-3404	-3.7%
Zona Rupea	urban	6326	6165	6203	6317	-9	-0.1%
	rural	23571	23670	24015	24158	587	2.5%
	total	29897	29997	30343	30475	578	1.9%
TOTAL JUDET	urban	490018	485852	480529	475099	-14919	-3.0%
	rural	153243	151611	152611	153544	301	0.2%
	total	643261	637463	633140	628643	-14618	-2.3%

Evoluția populației pe medii și subzone (sold – nr.persone)

2002, obținute de Comisia Națională de Statistică indică o scădere cu 8,5% a populației județului (în intervalul 1992-2002), în timp ce din datele furnizate de Anuarele statistice ale României – CNS rezultă o scădere de – 2,3% (în intervalul 1992-2002), adică mai puțin de o treime din cea reală. Aceasta arată că evoluția socio-demografică a fost mult mai negativă decât ceea ce a rezultat din datele analizate.

Cele mai semnificative scăderi de populație au avut loc în **Țara Bârsei**, cu precădere în mediul urban (unde scăderea totală în intervalul 1992-2002 este apropiată de soldul total pe județ). În mediul rural se înregistrează un sold pozitiv, mai ales în jurul Municipiului Brașov, în localitățile în care se produce un “export de urbanizare” dinspre acesta (Aglomerația Brașovului).

În **Tara Făgărașului** scăderea este accentuată în mediul rural (8% în intervalul 1992-2002). În **Zona Rupea** se înregistrează un sold negativ pentru oraș și un sold pozitiv pentru zona rurală înconjurătoare.

S.2. RESURSE UMANE

S.2.1. STRUCTURA FORȚEI DE MUNCĂ

Forța de muncă - volum

Județul Brașov, multă vreme destinație prioritară a fluxurilor de migrație, a fost puternic afectat de declinul economic. Conform Planului Național de Dezvoltare 2002 – 2005, din 1997 până în 1999 în județul Brașov au fost disponibilizate colectiv în jur de 22.187 de persoane. Restructurarea economică care a avut loc masiv în 1997 a generat un șomaj înalt, ocuparea forței de muncă constituind în continuare una din cele mai grave probleme sociale în acest teritoriu administrativ.

Populația activă a județului Brașov este de 285601 persoane și reprezintă **45,4%** din totalul populației. **Populația ocupată** reprezenta, la recensământul din 1992, 93,7 % din populația activă și 43,3 % din totalul populației. În 1999, însă, populația ocupată, 253900 persoane, reprezintă 88,9 % din populația activă și 40,3 % din totalul populației. **Populația salariată** era, în 2000, de 183.134 persoane, adică de 72% din populația activă ocupată.,1

Ocuparea forței de muncă - 1999

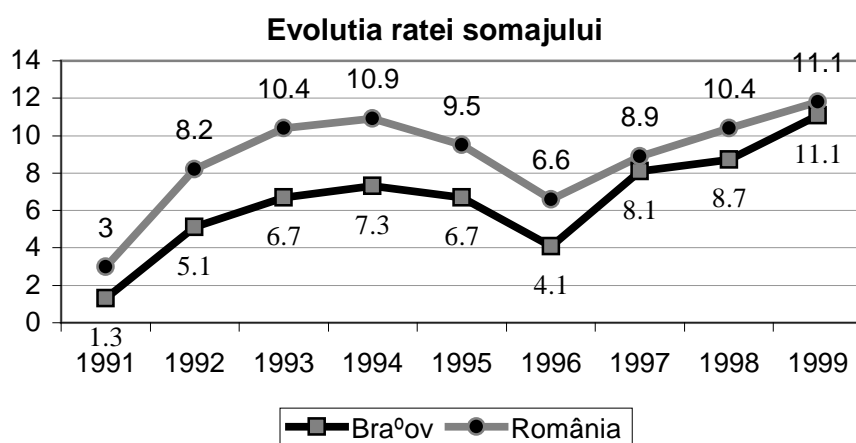
	Județul Brașov	Regiunea Centru	România
Rata șomajului (%) 1999	11.1	10.8	11.5
Tineri șomeri ca % din total (1999)	29.1	28.0	28.2
Incidența șomajului pe termen lung 1999 (%)	> 6 luni	67.3	66.8
	> 12 luni	48.6	41.3
Rata dependenței (%)	39.6	44.7	46.6

Sursa : Raportul Național al Dezvoltării Umane

Scăderile cele mai importante ale populației ocupate s-au înregistrat în industrie dar și în construcții, transport, depozitare, etc. O parte din forța de muncă disponibilizată s-a îndreptat spre alte sectoare: agricultură și comerț.

Rata de ocupare a populației nu s-a schimbat semnificativ ca raport pe cele două medii – urban și rural (în jur de 46 % în mediul urban și 34 % în mediul rural) din 1992 până în 1999. Structura șomerilor arată că ponderea tinerilor șomeri este foarte ridicată, ca de altfel și incidența ridicată a șomajului pe termen lung.

Sursa datelor: INS, Statistică teritorială 2001

Structura forței de muncă salariate pe ramuri de activitate și sectoare economice - 2000

Activități	salariați % din total	Sector economic	salariați % din total
Agricultură	3,3	I	4,1
Silvicultură	0,8		
Industrie	47,3	II	53,6
Construcții	6,3		
Comerț	12,1	III	42,3

Hoteluri și restaurante	2,7		
Transport și depozitare	6,2		
Poștă și telecomunicații	1,5		
Activități financiare	1,3		
Tranzacții imobiliare	2,6		
Administrație publică	2,2		
Invățământ	6,6		
Sănătate și asistență socială	5,2		
Alte activități	1,9		

Sursa datelor: CNS - Anuarul Statistic al României, 2001

S.2.2. CALITATEA VIEȚII

Sănătate

Speranța de viață la naștere este mai mare decât media națională pentru ambele sexe. Mortalitatea infantilă este mai mare decât media pe Regiunea Centru ceea ce denotă o stare de sănătate mai scăzută a populației.

	Speranța de viață la naștere		Rata mortalității infantile	
	(1997-1999)		1999	2000
	<i>Feminin</i>	<i>Masculin</i>		
România	73,7	66,1	18,6‰	20,8‰
Regiunea Centru	74,3	66,2	16,9‰	17,8‰
Județul Brașov	74,4	66,8	19,7‰	19,4‰

Indicatorii serviciilor de sănătate

	Jud. Brașov	Reg. Centru	România
Rata mortalității infantile (/ 1000 de nașteri) 1999	19.7	16.9	18.6
Rata mortalității materne (/100000 nou născuți) 1999	17.8	33.1	41.8
Paturi de spital (per 1000 de locuitori)	6.6	8.0	7.3
Populație per	doctor 1998	557	530
	asistent medical 1998	180	183
Consulturi medicale per locuitor în clinici locale 1998	3.2	3.2	2.3

Sursa datelor: Raportul Național al Dezvoltării Umane – România, 2000

Distribuția teritorială a spitalelor, cu o capacitate mai redusă decât cea la nivel național, arată că zona de nord-vest a județului are un deficit în ceea ce privește asistența medicală specializată.

Învățământ

Județul Brașov dispune de un stoc de educație important cu valori ale indicatorilor superioare mediilor naționale. Cu toate acestea, la nivelul învățământului primar și gimnazial tendințele sunt negative: procentul copiilor de vârstă școlară (7 –14 ani) care nu frecventează școala este cu mult mai mare decât media pe țară.

		Jud. Brasov	Reg. Centru	România
Rata adulților educați (%) 1998		99.2	98.6	97.1
Copii cu vârsta cuprinsă între 7-14 ani care nu frecventează școala (%) an școlar 1998-1999		6.5	6.2	3.0
Rata totală a înscrierilor (%) 1998-1999	la toate nivelurile	66.0	61.8	63.9
	ciclul primar și gimnazial	85.9	85.6	88.9
	liceu / șc. profesională	71.2	69.0	67.8
Nr. elevi / profesor	școala primară	20.0	17.8	18.7
	gimnaziu	13.0	11.1	12.2
	liceu	9.1	9.2	10.9

Sursa : Raportul Național al Dezvoltării Umane

Accesul la locuință

Datele de la recensământul din 1992 relevă scăderea mărimii medii a gospodăriei (de la 3,21 în 1977 la 3,10 în 1992). Comparând indicatorii locuirii din 1992 cu cei din 2000, se constată o ușoară îmbunătățire a acestora, datorată în mare parte scăderii populației.

	1992		2000	
	Jud. Brașov	România	Jud. Brașov	România
persoane/locuință	3,04	2,98	2,93	2,84
persoane/cameră	1,34	1,21	1,27	1,14
suprafață locuibilă/persoană	11,52	11,33	12,2	12,2
nr. mediu de camere /locuință	2,27	2,46	2,30	2,49
suprafața medie a unei locuințe	35,02	33,8	35,93	34,64

S.3.DISFUNȚIONALITĂȚI**S.3.1. POPULATIA**

Scăderea populației ca urmare a reducerii natalității, creșterii mortalității și (e)migrării, pe fondul scăderii nivelului de trai și a calității vieții

accentuarea procesului în teritoriu

- începând cu 1997, în marile orașe (municipii) - creșterea fenomenului de migrare dinspre urban spre rural ca urmare a :
  - declinului industrial însemnând reducerea oportunităților de muncă în special pentru populația disponibilizată de peste 40-45 ani fără șanse de reangajare
  - retrocedarea terenurilor agricole ca urmare a aplicării Legii fondului funciar și reorientarea către o agricultură la scară mică
- procese de depopulare în mediul rural, cu precădere în vestul județului – Țara Făgărașului ca urmare a :
  - absenței posibilităților de muncă și asigurare a subzistenței;
  - confortului scăzut al locuirii;
  - accesibilității reduse la servicii de sănătate și învățământ locale sau apropiate

Imbătrânirea populației cu precădere în anumite zone din mediul rural , în special în vestul județului (Țara Făgărașului), ca urmare a:

- migrării populației de vârstă activă către orașe sau comune din județ în care există oportunități crescute de muncă chiar în condițiile declinului economic;
- emigrării peste hotarele naționale a populației de vârstă activă

Scăderea accentuată a populației de origine germană ca urmare a emigrării populației tinere în țara de origine

Creșterea accentuată a populației de etnie rromă și concentrarea ei în teritorii marcate de șomaj, condiții proaste de locuire, delincvență, datorată:

- specificului cultural- o rată crescută a natalității;
- lipsei de informație privind controlul reproducerii;
- nivelului scăzut de educație și instruire

S.3.2. FORTA DE MUNCA

Creșterea șomajului - proces general ca urmare a:

- declinului industriei;
- absenței unor variante alternative de ocupare a forței de muncă disponibilizate în cazul orașelor monoindustriale
- absorbirii doar în mică măsură de către agricultură și parțial de sectorul terțiar (comerț) a excedentul de forță de muncă creat prin disponibilizări, mai ales din industrie,

accentuarea procesului pe grupe de vârstă

- incidența crescută a șomajului în rândul tineretului
- șanse reduse de (re)angajare pentru populația activă de peste 40-45 de ani, datorită :
  - lipsei de experiență a forței de muncă tinere;
  - pregătirii profesionale neadaptată pieței;
  - scăderii (teoretice) a capacității de efort a forței de muncă de peste 40-45 de ani și pretențiile salariale sporite

Slaba dotare cu servicii de interes public (sănătate, învățământ, socio-culturale) cu precădere în mediul rural) :

- absența lor în anumite sate și comune;
- accesibilitatea redusă a serviciilor din comunele apropiate din cauza stării de degradare a drumurilor de acces și absenței transportului public.

S.4. TENDINȚE ȘI POTENȚIAL

S.4.1.EVOLUȚII

A. Concentrarea fenomenelor demografice negative în vest - nord-vestul județului, cu precădere în Țara Făgărașului și mai ales în comunele: Beclean, Lisa, Recea, Hârseni, Mândra, Vistea de sus (spor natural negativ; scăderea populației și îmbătrânire demografică accentuată în mediul rural, raport de dependență ridicat), dar și în Zona Rupea (scăderea populației și îmbătrânire demografică accentuată în mediul rural)

B. Atenuarea fenomenelor demografice negative în orașele mijlocii și comunele din jurul Municipiului Brașov, printre care: orașele Codlea, Săcele, Zărnești, Râșnov și comune ca: Cristian, Ghimbav, Bod, Harman, Prejmer, ș.a

(Aglomerarea urbană a Brașovului) care cunosc chiar evoluții pozitive și cunosc un “transfer de urbanitate” dinspre marele centru urban.

S.4.2. POTENȚIAL

- A. o populație cu un grad ridicat de instruire și calificare care poate fi ocupată în activități cu nivel crescut de tehnologizare sau în activități de servicii a căror pondere va continua să crească conform tendințelor generale la nivel european;
- B. gradul ridicat de concentrare în comunități urbane este un factor determinant de atractivitate pentru marii investitori;
- C. oportunitatea ocupării unei părți din forța de muncă disponibilizată în turism, inclusiv din mediul rural, în activități legate de turism cultural și agroturism.
- D. perspective de dezvoltare ale zonelor puternic industrializate substanțial crescute față de zonele tradițional subdezvoltate și datorită faptului că nivelul infrastructurii este relativ satisfăcător, iar mecanismele economiei de piață au început să funcționeze în anumite cazuri.

S.4.3 PRIORITĂȚI

Analiza socio-demografică a scos în evidență două probleme demografice principale a căror corectare trebuie urmărită cu prioritate în strategia de dezvoltare a Județului Brașov atât din cauza amplitudinii prezente cât și din cauza implicațiilor lor complexe pe termen scurt și lung:

1. **scăderea populației și procesele de depopulare** în zone în care fenomenul este mai accentuat; cu precădere în Țara Făgărașului, în mediul rural;
2. **accentuarea șomajului** ca urmare a declinului industrial în orașele cu caracter predominant monoindustrial

Țara Făgărașului este sub-zona, din cadrul Județului Brașov, cu cele mai accentuate fenomene socio-demografice negative, către care trebuie să se îndrepte cu predilecție politicile sociale și celelalte politici sectoriale care fundamentează strategia de dezvoltare echilibrată a județului.

S.5. POPULAȚIA PE TERMEN LUNG

S.5.1. EVOLUTIA ECHILIBRATA

Elaborarea unei prognoze demografice în actualul context este o întreprindere complicată. Absența unor repere necesare fundamentării construcției prospective face dificilă construirea unor ipoteze, cu grad ridicat de realism.

Pentru evoluția demografică a Județului Brașov s-au elaborat trei scenarii : «Tendențială», «Echilibru» și «Creștere» (variante normative) în concordanță cu ipotezele generale adoptate în studiul “România 2020” (Academia Română, 1998)

S-a optat pentru varianta “Echilibru” (orizontul 2050). S-a considerat că această variantă proiectează o evoluție posibilă în condițiile unei politici socio-demografice complexe, coerente și susținute care, împreună cu o redresare treptată a economicului, să creeze contextul atingerii unui nivel al fertilității necesar stopării declinului demografic.

Varianta “Echilibru” (pentru orizontul 2050), în parametrii considerați pentru proiecția evoluției demografice la nivelul țării, conduce, la nivelul județului Brașov la o populație de cca 612000 locuitori în anul 2021 față de 627 900 în 2001 (-3,4%), în condițiile creșterii treptate a ratei fertilității (1,48 copii la o femeie în 2021), pozitivării soldului migratoriu în intervalul 2011-2016, dar și a creșterii inevitabile a ratei dependenței (scăderea la 68,6 a populației de vârstă activă ca urmare a regresului natalității începând cu 1989).

	Anul	Populati a (mii pers.)	Grupa de varsta (%)			RBN*	RBM*	E(0)		RTF
			<15 ani	15- 64	65+			Feme i	Barbat i	
JUD. BRAȘOV	2001	627,9	16,7	72,3	11,0			75,12	67,95	1,07
	2006	618,7	13,4	74,3	12,3	9,08	9,62	77,51	70,45	1,10
	2011	614,7	13,4	74,1	12,6	9,48	10,05	78,4	71,35	1,19
	2016	614,3	13,8	72,1	14,1	9,52	10,46	79,3	72,3	1,33
	2021	612,1	14,0	68,6	17,3	9,13	10,89	79,9	72,9	1,48
U R	2001	479,8	15,3	74,9	9,8			76,9	69,9	0,88
	2006	473,2	11,6	76,8	11,6	7,69	7,99	79,1	72,1	0,91

	2011	470,2	11,4	76,3	12,4	7,95	8,56	80,3	73,3	0,97
	2016	469,1	11,6	73,7	14,7	7,75	9,18	81,2	74,2	1,07
	2021	465,8	11,5	69,2	19,3	7,11	9,93	81,9	74,9	1,19
RURAL	2001	148,1	21,4	63,9	14,8			72,9	63,6	1,67
	2006	146,0	18,8	66,4	14,8	12,87	13,71	75,15	65,1	1,69
	2011	145,7	18,9	67,6	13,5	13,48	13,44	76,95	65,9	1,76
	2016	146,6	19,2	67,6	13,2	13,81	12,89	77,28	66,5	1,87
	2021	148,1	19,6	66,8	13,6	13,65	12,25	77,9	66,9	1,98
MUN. BRAȘOV	2001	479,8	15,3	74,9	9,8			76	69	0,7
	2006	469,8	11,0	77,3	11,7	6,18	7,84	79,6	72,6	0,75
	2011	463,8	10,1	77,2	12,7	6,79	8,35	81,07	74,07	0,87
	2016	463,7	10,1	74,7	15,2	7,26	8,92	82,06	75,16	1,06
	2021	466,7	10,9	69,3	19,8	7,38	9,54	82,91	75,91	1,27
MUN. FĂGĂRAȘ	2001	43,9	17,5	73,6	8,8			77,9	70,9	0,9
	2006	43,2	12,9	76,6	10,5	7,74	7,95	80,1	73,1	0,94
	2011	42,9	12,0	76,8	11,2	8,11	8,90	81,3	74,3	1,04
	2016	43,0	12,0	74,0	13,9	8,64	9,29	82,2	75,2	1,20
	2021	43,8	12,8	69,1	18,1	8,83	9,02	82,9	75,9	1,38
ORAȘUL RUPEA	2001	6,3	20,5	69,1	10,4			76,6	69,9	1,05
	2006	6,2	16,5	72,2	11,2	8,85	8,66	79,1	72,1	1,08
	2011	6,2	15,1	73,1	11,8	9,12	8,60	80,5	73,5	1,15
	2016	6,2	13,4	72,1	14,5	9,48	8,58	81,6	74,6	1,26
	2021	6,3	13,9	68,5	17,6	9,45	8,81	82,4	75,4	1,38

RBN= Rata bruta a natalității; **RBM=** Rata brută a mortalității;

RTF=Rata totală a fertilității (copii la o femeie) ; **E(0)=**Durata medie a vieții;

Sursa datelor la nivelul anului 2002: Anuarul Statistic al României –INS

*RBN și RBM sunt calculate pentru intervalele 2001-2006, 2006-2011, 2011-2016, 2016-2021

S.5.2. REPARTIȚIA PE SECTOARE ECONOMICE

Existent și estimarea evoluției viitoare (în varianta “Echilibru”)

	Români a - medie	Regiune a Centru - medie	Județul Brașov - media
--	------------------------	-----------------------------------	-------------------------------

<i>anul</i>	2000	2000	2000	2006	2011	2016	2021
Sectorul I % (mii persoane)	41.4%	34.0%	20.2% (48,2)	19,5% (42,9)	18,8% (41,1)	18% (38,5)	17,5% (35,3)
sectorul II % (mii persoane)	27.3%	34.3%	43.3% (103,3)	41,7% (91,9)	40,2% (87,9)	38% (81,3)	32,5% (65,5)
sectorul III % (mii persoane)	31.3%	31.7%	36.5% (86,9)	38% (83,7)	41% (89,6)	44% (94,2)	50% (100,7)
Total- % (mii persoane)	100%	100%	100% (238,4)	100% (220,5)	100% (218,6)	100% (214,0)	100% (201,5)

Ponderea populației active și prin urmare și ponderea populației ocupate va continua să scadă ca urmare a dezechilibrelor demografice determinate de tranziție (scăderea natalității- reducerea segmentelor de populație tânără, emigrarea populației tinere, ș.a), ceea ce va face să crească gradul de dependență.

Se estimează că:

- Sectorul terțiar va avea o pondere crescândă în structura ocupațională a populației (proces general în toate țările europene, care se anticipează a fi semnificativ în Județul Brașov în condițiile unei ponderi a terțiarului încă foarte mică – mult sub mediile din statele central – europene de cca 50%)
- Sectorul secundar va înregistra o scădere, însă va continua să aibă o pondere importantă având în vedere caracterul predominant industrial al marilor orașe din județ care crează inerție față de restructurare
- Sectorul primar va cunoaște variații nesemnificative; este de așteptat să scadă pe măsură ce agricultura se va mecaniza.

S.5.3. OBIECTIVE SOCIO-DEMOGRAFICE

Varianta evoluției stagnante a populației, în perspectiva atenuării treptate a fenomenelor demografice negative (scăderea natalității, creșterea mortalității, emigrația) trebuie să se sprijine pe obiective socio-demografice optimiste atât în ceea ce privește :

- îmbunătățirea condițiilor de muncă

- creșterea calității vieții, (ameliorarea accesului la servicii de sănătate, învățământ, ș.a.)
- asigurarea protecției sociale. (reducerea sărăciei)
- modelarea unei "orientări culturale pro-nataliste"

Aceste obiective implică acțiuni multisectoriale coordonate, printre care se numără și măsurile din domeniul urbanismului menite să amelioreze atractivitatea economică a localităților și calitatea locuirii urbane în județul Brașov.

S.5.4. PREMISE URBANISTICE PENTRU REDRESARE

Principalele obiectivele strategice și măsuri de natură fizico-spațială a căror adoptare și realizare poate contribui la crearea unor premise de atenuare a fenomenelor socio-demografice negative și redresarea demografiei sunt:

- Creșterea atractivității social-edilitare a localităților pentru locuitori (premisă de creștere a calității locuirii) în special în mediul rural, pentru atragerea și stabilizarea populației tinere active:
  - ameliorarea echipării cu dotări publice locale (dezvoltarea / optimizarea serviciilor comerciale, de învățământ, cultură și de sănătate, etc) – asigurarea condițiilor de acces echitabil la acestea;
  - echilibrarea rețelei urbane în teritoriu – dezvoltarea unor localități polarizatoare pentru comunele și satele din jur, care să permită accesul întregii populații din mediul rural la servicii și echipamente publice de bază;
  - îmbunătățirea stării fizice, a capacității și a organizării infrastructurilor rutiere și de transport, condiție esențială de accesibilitate la serviciile de bază și la locurile de muncă);
  - îmbunătățirea structurii (orientarea către locuințe individuale sau colective mici) și confortului locuințelor (a indicilor de locuibilitate și confort;
  - dezvoltarea condițiilor de acces echitabil la noile infrastructuri de comunicație informațională (crearea/dezvoltarea unor centre de formare și de servicii informaționale)
- Creșterea atractivității socio-economice a localităților pentru micii și marii investitori (premisă de creare a noi locuri de muncă și îmbunătățire a situației economice a populației):
  - îmbunătățirea echipării tehnico-edilitare a localităților și a standardului locuirii;
  - crearea condițiilor de valorificare a potențialului natural și cultural al zonei - originalitatea cultural - arhitectonică a unor localități, relieful montan (dezvoltarea activităților din domeniul turismului și

agroturismului), pe principiul protejării / respectării limitei de durabilitate a patrimoniului natural și cultural.

- crearea unui nou tip de țesut productiv modern și performant, pentru activități de nivel superior, cu grad ridicat de tehnologizare: (parcuri de activități) care pot valorifica forța de muncă înalt calificată de care dispune județul și cu precădere Municipiul Brașov (centru universitar)
- dezvoltarea premiselor urbanistice de dezvoltare a activităților economice (în special IMM-uri și mari firme internaționale) în relație cu distribuția geografică și cu structura ocupațională a forței de muncă.

S.6. PLAN DE MASURI

PATJ – BRAȘOV 4

DOMENIUL / SUBDOMENIUL DISFUNCTIONALITĂȚII	VIITORUL POSIBIL – OBIECTIVE	PRIORITĂȚI	MIJLOACE DE IMPLEMENTARE CADRU INSTITUȚIONAL
1-2	3-4	5-6	7-8
S. STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ	<ul style="list-style-type: none"> ● atenuarea sărăciei; ● îmbunătățirea condițiilor de muncă; ● creșterea calității vieții <i>Planul Național de Dezvoltare 2002-2006</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea pieței muncii – crearea de noi locuri de muncă ▪ Ameliorarea accesului la servicii și echipamente publice de bază 	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>politici de sprijinire și diversificare a activităților economice, vizând dezvoltarea localităților și creșterea calității vieții</i> ● <i>politici sanitare și sociale destinate protecției familiei</i>
S1. POPULAȚIA			
Declin numeric (cu precădere în Țara Făgărașului)	Stoparea declinului și evoluția către echilibru demografic (creșterea natalității; reducerea emigrației)	Ameliorarea calității vieții (toate tipurile de măsuri) și crearea unui climat cultural "pro-natalist"	
Accentuarea îmbătrânirii populației în mediul rural	Stabilizarea populației tinere (reducerea emigrației către mediul urban sau în alte țări)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ameliorarea echipării cu servicii publice de bază a localităților din mediul rural ▪ Promovarea unor structuri economice eficiente în mediul rural (dezvoltarea lor în zone de maxim potențial și accesibilitate echilibrată) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ acțiuni pentru protecția și asistarea populației vârstnice ▪ Facilități acordate cadrelor didactice și cadrelor sanitare care se stabilesc în mediul rural (loc de casă, locuință, teren, etc.)
S2. DEZVOLTAREA UMANĂ			

extinderea sărăciei	Reducerea sărăciei	Garantarea venitului minim Protecție socială	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reglementări la nivel național ▪ Dirijarea investițiilor la nivel județean către: <ul style="list-style-type: none"> - Zonele defavorizate - Zonele cu potențial de a deveni zone “tractante”
creșterea analfabetismului	Reducerea abandonului școlar și creșterea gradului de școlarizare (în special în mediul rural)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ameliorarea accesului la infrastructura de învățământ primar în localitățile rurale ▪ “Discriminare pozitivă” pentru etnia rromă 	Politici de creștere a motivației pentru educație și pregătire profesională și măsuri de protecție socială pentru asigurarea condițiilor materiale de acces la acestea, pentru toate categoriile sociale (la nivel local și național)
Accesul inechitabil la servicii și echipamente publice (în special în mediul rural)	Ameliorarea accesului la servicii și echipamente publice de bază în mediul rural	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reorganizarea rețelei de dotări și ameliorarea accesibilității ei în mediul rural (cu precădere în zonele de podiș) ▪ Echilibrarea armaturii urbane 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Investiții în infrastructuri de învățământ, sanitare, și în infrastructurile rutiere (în special drumuri comunale) și de transport care asigură accesibilitatea la acestea. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Acordarea de sprijin material (ex: locuințe, teren, etc.) pentru cadrele didactice sau medicale care se stabilesc în mediul rural.
3. FORȚA DE MUNCĂ			
Creșterea șomajului	Reducerea șomajului (în special al celui de lungă durată)	<p>Dezvoltarea pieței muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea sectorului terțiar ▪ sprijinirea dezvoltării și diversificării structurilor economice eficiente, în special a IMM ▪ Sprijinirea dezvoltării activităților care să valorifice potențialul natural și socio-cultural insuficient exploatat ▪ Atragerea activităților bazate pe tehnologie avansată 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ programe de relansare a activităților economice (existente sau noi) și de ocupare a forței de muncă la nivel local, județean și chiar regional ▪ Promovarea unor politici fiscale de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii – IMM cu capital privat (ex: scutiri de taxe și impozite pentru întreprinzătorii particulari care angajează șomeri sau absolvenți) ▪ Crearea de incubatoare / pepiniere de afaceri (consultanță și infrastructuri) ▪ Crearea de locuri de muncă în cadrul comunității – pt. lucrări de interes public ▪ Înscrierea județului în programele guvernamentale de reducere a șomajului ▪ adoptarea unor strategii de refacere a unor ramuri industriale existente
profil profesional inadecvat	adecvarea învățământului profesional la profilul ocupațional al zonelor	Asigurarea formării pregătirii, reconversiei, recalificării, reorientării flexibile a forței de muncă în relație cu transformările exigențelor pieței muncii și a economiei de PIAȚĂ Ppiață	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea unor centre de pregătire și reconversie profesională (în centre urbane cu o rată ridicată a șomajului)

